Espais psicomotrius estètics de desenvolupament

Rosa Garcia, Eva Casas i Maite Mas

L'educació psicomotriu és el pilar del projecte educatiu de l'Escola Bressol Can Serra, ja que ens ajuda a entendre l'infant des de la seva globalitat. Sistematitzem l'educació psicomotriu en l'activitat de l'escola amb un espai i amb un temps per a la seva pràctica (Mas i Anton, 2017). Aquesta sistematització permet que introduïm en les sessions diferents materials per obrir un ampli ventall de possibilitats de jocs per part dels infants i puguem observar com evolucionen.

L'educació psicomotriu que proposem a l'escola es basa en el joc lliure. És una activitat espontània que s'organitza progressivament a partir dels objectes disposats per al joc dels infants.

Per oferir aquesta diversitat de materials ens interessem per la proposta de Javier Abad i Ángeles Ruiz de Velasco d'instal·lacions de joc que són espais concebuts a partir d'una proposta estètica d'art contemporani i una fona-

mentació pedagògica inspirada en la pràctica psicomotriu d'Aucouturier. Considerem l'espai el tercer agent educatiu i, per aquest motiu, els condicionem perquè siguin espais d'experimentació, per compartir, per relacionar-se, per interactuar amb els altres infants, per sentir noves sensacions i evocar-ne d'altres, per fer i desfer, per crear, per descobrir, per adquirir noves habilitats, per aprendre i també per equivocar-se, i on totes les experiències viscudes tenen un gran valor educatiu perquè acosten els infants a la complexitat del món dels adults i els ajuden a construir el propi procés de creixement.

Cada context de joc es configura com un paisatge, sota una estètica, amb uns determinats materials que donaran diferents possibilitats de relació.

La instal·lació de joc possibilita la implicació corporal dels infants i en facilita la cons-

trucció de la pròpia identitat i l'apropiació de l'espai, ja que en l'acció sempre hi ha emoció. Els infants s'endinsen en el context de joc que hem configurat per a ells (tenint en compte les necessitats evolutives del moment), el viuen i el transformen a partir de l'acció i del moviment.

El joc que es genera afavoreix l'atenció, un procés psicològic bàsic imprescindible en totes les etapes educatives, perquè considerem que l'estètica amb què es presenta el material els captiva. Després, l'escola deixa temps perquè els infants s'impliquin en el joc que volen desenvolupar, perquè puguin focalitzar l'atenció en allò que els interessa, en allò que desitgen i en allò que els motiva, i puguin manipular i experimentar totes les propietats dels objectes per trobar totes les maneres de combinar-los.

Donar temps en aquesta etapa educativa és fonamental perquè cada infant pugui anar desplegant les seves capacitats al seu ritme de desenvolupament. Això implica, des de l'educació, que realitzem propostes planificades i riques en materials per contribuir a augmentar les connexions neurològiques que es produeixen en l'àmbit perceptiu i, també, contribuir a un millor coneixement per part dels infants del món que els envolta.

Després de realitzar diferents propostes psicomotrius sistematitzades en el dia a dia de l'escola hem pogut observar que:

- L'espai psicomotriu garanteix diversitat de propostes i vivències que fan que es desenvolupin diferents jocs i s'estableixin diferents relacions.

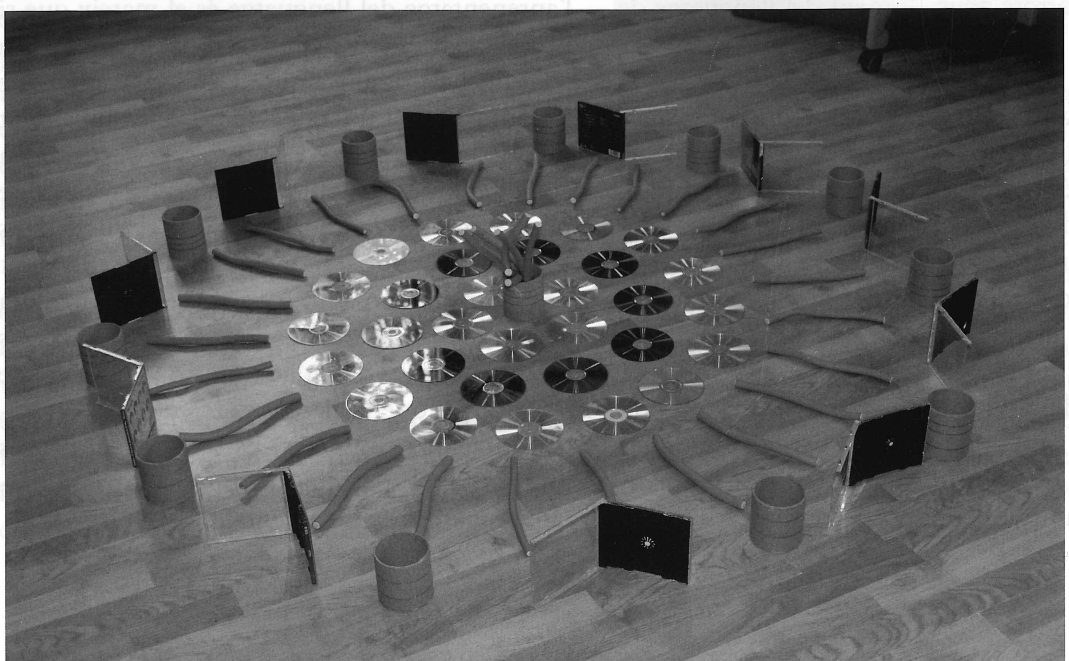

- Els infants milloren el moviment corporal i això afavoreix les relacions de comunicació amb les altres persones i amb l'entorn, ja que els permet organitzar mentalment el món exterior.
- S'incentiva la creativitat i la imaginació dels infants perquè, depenent de com es combinin els diferents materials, sorgeixen diferents jocs.
- Es potencia la memòria, perquè l'infant ha de recordar els jocs que s'han desenvolupat anteriorment per continuar-los.
- S'aprèn a orientar-se en l'espai i en el temps.
- L'estructura de les sessions psicomotrius ajuda els infants a anticipar-se als esdeveniments i això afavoreix la confiança i la seguretat en allò que s'està fent.
- Moure's lliurement afavoreix les percepcions, l'autonomia, la motivació i la iniciativa en el joc.

Concloem que la psicomotricitat té un paper fonamental en el desenvolupament harmoniós de l'infant i, per tant, hauria de ser una proposta indispensable en l'educació infantil.

Bibliografia

ABAD, J., I A. RUIZ DE VELASCO: «Contexto de simbolización y juego. La propuesta de las instalaciones», *Aula de Infantil*, núm. 77, 2014.

MAS, M. T., I M. ANTON: *Psicomotricidad educativa: avanzando paso a paso*, Barcelona: Octaedro, 2017. ■

Rosa Garcia, Eva Casas i Maite Mas,
E. B. M. Can Serra, Cardedeu.
ebcanserra@cardedeu.cat